UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

22 ne facta à muliere. ¶ Præterea, † cū iſta mulier cōſenſerit marito vendenti rem vxori ꝓ ſua dote hypothecatā, & renunciauerit iuribus hypothecę, quā habeat in illa re, certè nō præiudicat ſibi in hypotheca, quā habet in alijs rebus; nec ēt præiudicat ſibi quo ad hypothecā illius rei, niſi quo ad perſonā emptoris, ſed non ipſius mariti, vel alterius tertij. l. iubemus, et ibi Paul. Caſtren. & alij poſt Bar. C. ad velleia. Sed in caſu occurrēti non agitur cū emptore, ſed cū ipſo marito denegante velle ſupplere legitimā filio ipſius mulieris, ergo nō pōt maritus ſe fundare in dicta renunciatione: nec ipſi filio obſtare dicitur, ꝙ mulier eius mater partem pecuniæ dotalis ab illo emptore de cōſenſu Bal-
23 daſſaris mariti aduerſarij, receperit; nam † qn̄ ille qui vult egere nomine ſuo, & ad ſuā vtilitatem, nō poteſt petere propter defectū iuris, quod habet, vt quia eſſet filia, quæ vellet petere dotem viuente patre, cuius actio dotis eſt cōmunis; aut qa eſſet mulier, quæ vellet conſtante matrimonio reſtitutionē dotis petere extra caſus ꝑmiſſos tunc ſicut non pōt petere, ita nec ſolutionē recipere, & maritus, q ſoluiſſet, aut conſenſiſſet ſoluere mulieri non liberatur l. nō ſolū in prin. & ibi Bar. & doct. omnes. ff. ſolu. mat. & facit tex. in l. 2. in prin. cum ibi not. ꝑ glo. Bar. & alios. ff. eod. tit. Igitur in terminis noſtris renunciatio facta à muliere, & aſſerta receptio pecuniæ dotalis mulieri præiudicare non petuerūt, & minus ipſi filio agēti ad ſupplementum ſuæ legitimæ ꝑ prædicta, & maximè ꝑ ea, quæ dicūtur in d. l. iubemus. C. ad velleia. ¶ Circa vltimā dif-
24 ficultatē videtur dicendū, † ꝙ illud ſtatutum puniens negantē veritatem in reſpōdendo poſitionibus, ſi de mendacio cōuictus fuerit, & actiuè, & paſſiuè locū habeat ēt in forenſe quadam ex neceſſitate Fauētiæ litigante, iuxta tex. in c. cum ſit generale cum ſimil. de foro cōpeten. quoniā cum ipſe forēſis fuerit coactus cauſatiua neceſſitate ibi litigare, ſiquidē actor ſeq debet forū rei d. c. cum ſit generale, æquū, & iuſtū eſt, ꝙ ſtatutum iſtud, quod potius cōcernere dicitur inſtantiam, & ꝓceſſum, ſeruandū ſit pro, & cōtra forenſem litigantem, per ea, quæ voluit Bal. in l. 1. C. de ſumma trini. & fide. catho. & per Abba. in c. j. extra de conſtitutio. & in d. c. cū ſit generale: Reliqua in hoc vltimo dubio ſuppleat excellētia clariſsimi domini Iudicis.

SVMMARIVM.

1 *Conditionem imperſonaliter prolatam ſemel fuiſſe adimpletā ſufficit, quamuis non duret adimpleta: quod declaratur nu. 22.*
2 *Conditionis negatiuæ poteſtatiuæ virtus quæ ſit.*
3 *Conditio generalis negatiua in vno, vel pro parte falſa in totum falſa cenſetur etiam ad effectum vt contraueniens puniatur.*
4 *Modus qn̄ importetur, & qomodo ſit adimpēldus, eiuſq; virtus.*
5 *Conditio poteſtatiua, & modus in quo æquiparentur.*
6 *Vxor cui à martio fuit relictū ſub cōditione, ſi no nupſerit, cū primū ſemel nupta fuit, relicto priuatur, etiā ſi poſtea diuertiſſet.*
7 *Coitus viri luxurioſus magis animam vxoris defunctæ cōtriſtat quam coitus nuptialis.*
8 *Conditionem ſemel adimpletam eſſe ſufficit, quāuis non duret adimpleta: quod declaratur numer. 24.*
9 *In cōdōnib⁹ attēdit pricipiū primæ exiſtētiæ, & nō illi⁹ ſucceſſus.*
10 *Hæc verba cum hoc, ꝙ non poſſit nec valeat &c. neceſſitatem præciſam hanc voluntatem obſeruandi important, omnemq; potentiam contrarium faciendi tollunt.*
Verbū pōt, pręcedēte negatione, pręciſam neceſſitatē importat, & multo magis ſi iunctū ſit verbo nō debeat, omnimodamq; potentiā priuant, & reddunt actum cōtrarium de iure impoſibilem.
11 *Negatiua verba vniuerſaliter prolata magis negant, quam affirmatiua vniuerſalia affirment.*
12 *Negatio generis includit omnes ſpecies, omneſq; modos, per quos ad prohibitum poſſit perueniri.*
13 *Conditione negatiua legati defecta, legatum illi debetur, in quē, conditione non impleta fuit translatum.*
14 *Conditio ſucceſſiua habens factum ſuceſſiuum, haud ... um non dicitur alimpleta, niſi duret adimpleta.*
15 *Pęna vt cōmittatur, nō ſufficit incœpiſſe, niſi fuerit perfecta.*
16 *Pœnam vt quis euitet, lata ſit interpretatio.*
17 *Factū volūtariū, ꝑ quod qs re aliqua alteri acquirēda priuatur, nō ſufficit ſemel factū niſi duret factū: Secus ſi eſſet neceſſarium.*
18 *Idem eſt in conditione non turpi dependente à facto voluntario.*
19 *Conditio negatiua adiecta illi, q eſt hæres inſolidū, habetur pro adimpleta ad effectum, vt ſit heres, neq; præſtatur cautio mutiana, neq; de contrauentione ex poſt facto curandum eſt.*
20 *Eccleſia penitus incapax hæreditatis, & ſucceſſionis ... temporalium.*
21 *Relictum vni, & in alium ſub conditione translatum, ... primo ademptum cenſeatur.*
22 *Conditio negatiua propter cautionem reſoluitur in ...*

EPITOME.

MARITVS hęres ab vxore inſtitutus ... ꝙ non poſsit retinere ad ſuum velle aliquas ... cas fœminas, & ſi retinuerit, eo caſu hære... uetur quæ ad certam eccleſiam perueniat, ... ſis diebus, & temporibus aliquas ganeas, & ... ces domi penes ſe retinuerit, tamen ſi deſtiterit, ... hæreditate non priuatur nec eccleſia admittitur.

CONSILIVM XXVII.

INSPECTIS, cōſideratis teſti verbis, nō minima cōtra Nicolaū hæredē difficultas ſupereſſe videtur, cum præſupponatur ip... ſum poſt mortē vxoris teſtatricis, & hære... ditatis aditionē ganeas, & impudicas fœminas p... ſe diuerſis diebus, & tēporibus ꝯtra intentionē, & ver... ba expſſa teſtatricis domi retinuiſſe, & habuiſſe: Quo-
1 niā † hæc cōditio, & ſi retinuerit, eo caſu dicta hæ... reditate priuetur &c. fuit imperſonaliter appoſita ... ideo ſufficit illā ſemel adimpletā fuiſſe, nec locus ... pœnitētiæ, vt voluit Ang. in cōſi. 34. incip. C... in vltimis verbis, Io. de Imo. in l. in ſubſtitutione ... vulg. & pup. & Moder. in l. ſi qs hr̄dē C. de inſti... ſtit. ſub cōd. fact. ¶ Secundo animaduertendum ... Nicolaus fuit hæres inſtitutus pleno iure cum ... non valeat, nec poſsit retinere ad ſuū velle ... aliquas impudicas fœminas, q̄ verba materno ... ne loquendo importat videlicet, à ſua poſta, ... care videnť aut ꝯditionę, aut modū; Si intelligatur con... ditionē importare, hæc cōditio eſt, poteſtatiua nega-
2 tiua, † cuius virtus eſt excludere honoratū, niſi ... te cautione mutiana adimpleta fuerit, auth. cui reli... ctū, & in corpore, vnde ſumitur, & in l. fin. C. de indi... vidi toll. l. mutianæ. §. 1. ff. de condic. & demōſtra. & ... ſub ꝯtraria cōditione eccleſia hic fuerit ſubſtituta ... ſi eccleſiæ, cuius intererat, cauendū videbatur. ... ff. de cōd. & demōſtra. quæ cautio ſi non fuerit ... ſtatim quo cōditioni negatiuæ fuit cōtrauentum, ... tus eſt ille, q cōditionē adimplere tenebatur, & ... fructibus pręteriti tēporis reſtituere tenetur. ... lius. §. q mutianam. ff. de lega. 2. l. hæres meus ... ff. de cōdditio. & demon. d. auth. cui relictū ... C. de. indict. viduit. toll. ¶ Nec videť obſtare ... mutianę. §. j. in fi. verb. qa licet in caſu illo ... ſet, cui cautio preſtareť, tamē in caſu noſtro ... eccleſia, cui⁹ intererat, qa ſub cōtraria cōditione ... vocata, & ideo illi cautio mutiana debuit præſtari ... l. iſ cui. ¶ Præterea Nicolaus fuit hæres inſtitutus ... cōditione negatiua indefinitè poſita, ergo ad ... debuit illā obſeruare, & nullo modo cōtrauenire ... quin tamquā cōditione defecta, bona ad eccleſiam ... nire debuerūt: qa † cōditio gn̄alis negatiua in vno, vel
3 ꝑ parte falſa in totū cēſetur falſa ad effectū etiā, vt con... traueniens

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

trauueniens puniatur l.ſi is qui ducenta §.cum ita ff.de
verb.dub.l.ſi neceſſarias §. ſi anuua ff.de pignor. actio.
Et vero dicimus † illa verba, cum hoc ꝙ dictus &c.
importaret modum prout ſignificare videntut, cū ei
acquiſita ſint, quod erat adimplendum poſt emolumē
acquiſitum, ad tradita per Bar. & Paul.de Caſt.in
l.cum autē §.titius, & in l.quibus diebus §.termilius ff.
de conditio.& demonſtra.& ſimiliter dicendum eſt,
Nicolaus cautionem de adimplendo modum
præſtare debuerit, & eueniēte caſu, ꝙ ipſe ſimpliciter
contrauenerit, quia modum non adimpleuerit, reti-
nendo impudicas mulieres, cecidiſſe videatur à bonis
[illegible] d.l.cum autē §.titius, & d.l.quibus diebus §.
termilius, ibiq; ſcribentes, nec ſufficit modum adim-
pleri, niſi ſic perpetuo remaneat l. titio centum in
ff.de condit.& demonſtra.Et † in hoc cōditio po
tentia negatiua, quæ nō pōt impleri, niſi vltimo vi
tæ ſpiritu, & modus æquiparātur, qa hęc cōditio nega
tiua reſoluitur in vim modi, vt habet̄ ꝑ Raph. Cuma.
quem refert, & ſequit̄ Sozi.in d.l.mutianæ in fi. 2.col.
[illegible] illa verba conditionem, ſiue modū impor
tare dicantur, verum erit dicere, ꝙ per ſimplicem cō-
trauentionē Nicolaus fuerit priuatus bonis hęredita-
tis, quæ acquiſita dicantur eccleſiæ vocatæ ſub cōtra-
ria conditione in pœnā ipſius contrauenientis. ¶ Ter-
6 tio conſiderandum eſt, ꝙ † ſicut quando cōditio, ſi nō
nupſerit, fuit adiecta legato ſeu inſtitutioni hæredis
facta per maritum vxori, vel econtra, ſtatim quo vxor
ſemel nupſiſſet, priuaretur legato, vel hæreditate,
etiam ſi ſtatim diuerteret, quoniā ſufficit eam ſemel
nupſiſſe, vt eſt glo.notabilis, & ibi ſcribentes in
d.l.cum relictum, ita ex quo vxor marito legauit,
vel hæredē illū inſtituit, ſi non retinuerit ganeas pe-
7 nes ſe, debet priuari:† quoniā ſic magis cōtriſtatur
animus ꝑ coitum viri luxurioſum, quā ꝑ coitū
[illegible] eorū, quæ voluit Bar.in l.ſi quis ſub cōdi
tione.col.ff. de teſtam tutel. qui dixit, quod ſicut
mater per tranſitū ad ſecūda vota priuatur tutela filio
rum, multo magis quando turpiter luxuriata fuiſ-
ſet, quia plus habeat luxuria, quam caſtitas glo.in §.fi.in
auth.de reſtitu. & ea quæ par.& not. etiam in auth.ſa-
cramenti C. quādo mul. tutel. offi.fungi pot.& l.fi.co.
8 ¶ Quarto † hæc opinio corroborat̄ ex tex. in l.ſi
quis hæredem, C.de inſtitu. & ſubſt.ſub cond. fact.vbi
ſufficit conditionē appoſitā inſtitutioni ſemel fuiſſe
adimpletā, licet nō permaneat adimpleta; ad idē opti
mus tex.in l.cū vxori C.qn̄ dies lega.ced. vbi ſi relictū
ſit vxori, cum liberos habuerit, ſi vnum peperit, ſta-
tim cōſequitur legatū, quamuis ille poſtea ſtatim de-
ceſſerit, qa ſufficit, ꝙ ꝯditio illa ſemel adimpleta fuerit
l.2.& 3.C.đ poſthu.hęde. inſtit.l.fi.C.de.inſtit.& ſubſt.
ſub cōd.fact.ē optim⁹ tex.in l.in ſubſtitutione, vbi Ale.
& alij ff.de vulg.& pup.vbi ſi ſubſtitutus qs ſit filio im-
puberi, ſi ipſe hæres erit, ſufficit, ꝙ filius ſemel fuerit
hęres, quamuis poſtea deſierit eſſe hęres,† quoniā in
conditionibus attenditur principiū primæ exiſtētiæ, &
non illius ſucceſſus, vt not.moder.in d.l.ſi qs hæredē,
qui multa ad ꝓpoſitū cumulant, quæ longū eſſet re-
ferre. ¶ Quinto teſtatrix Nicolaū maritum inſtituit
in hoc, ꝙ ipſe nō valeat, nec poſsit retinere ad ſuū vel
alterius mulieres impudicas &c.†ex qbus verbis tol
litur, & denegatur potentia quoquo modo retinendi
fœminas, & inducitur quædam neceſsitas præ-
ſeruādi voluntatē teſtatricis, quoniā verbum
poſſe præcedente negatiua neceſsitatē pręciſam im-
portat, c.cum ibi not.de reg.iur.in 6.Bar.in l.3.in 1.
col.ff.de pign.& in l.fi.in 2.q.ff.de.ferijs, & tanto ma-
gis, quia iſta duo verba nō poſsit, nec debeat ſimul iun-
cta ſunt, pręcedēte negatione, nam omnimodā poten
tiam priuāt, ita ꝙ reddunt actū contrariū de iure impoſ
ſibilē gl.in d.c.j.& c.j.ex̃ vt eccleſ.benefi. Alex.in cōſi.
pen.in.fin.in 2.vol.vbi ſi verbū debet iunctū cū verbo
pōt affirmatiuè ibi importat neceſsitatem, multo ma
gis neceſsitatē dicentur importare, qn̄ ſimul negatiuè
11 erunt ꝓlata; qa † verba negatiua vniuerſaliter ꝓlata
magis negant, quàm affirmatiua vniuerſalia affirmēt,
gl.in l.alienatū.§.donationis.ff. de verb.ſign. Bal.in c.
j.in pri.in vlt.col.de ꝓhi.feu.alie. ꝑ Fede.Ant.de Butr.
in c.cum dilectus in.fin.9.col.extra de cōſuet.Itē quia
12 † negatio generis ſecum trahit, & includit omnes ſpe
cies, & omnes modos, ꝑ quos perueniri poteſt ad ꝓhi
bitū, vt inquit Bal.in d.c.j. Qualitercunq; igitur in ca-
ſu noſtro ipſe Nicolaus aliquē actum fecit, ꝑ quē per-
ueniri potuit ad retentionē prohibitā cenſet̄ contra-
13 ueniſſe. ¶ Sexto, qn̄ † conditio negatiua legati, ꝓpter
quā præſtanda erat cautio mutiana, defecit, legatum
debetur illi, in quē fuit tranſlatū, cōditione nō imple-
ta l.titio fundus.ff.de cōdit. & demōſtr. ſed in caſu, de
agitur, conditio negatiua defecit, igitur &c. ¶ Vltimo
ꝓ hac opinione videtur optimus tex. in l.quod ſi alij
cū l.ſeq.ff.de adimen.lega. præſupponēdo ēt, ꝙ eccle-
ſia, in quā facta fuit tranſlatio, fuerit incapax, & ſucce-
dere non potuerit. ¶ Sed pręmiſsis nō refragantibus,
ꝓut aduerſari non videntur, in caſu, de quo quæritur,
14 contrariū de iure videtur dicendū, & primo, qa † illa
conditio, ſi ganeas retinuerit, ob quā ipſe Nicolaus
priuari debuit, & acquiri eccleſiæ Sanctæ Mariæ, dici-
tur eſſe conditio ſucceſsiua habēs factū ſucceſsiuū, nō
aūt momentaneum, ergo non potuit dici adimpleta,
niſi durauerit adimpleta, argu.l.ſi ꝓ patre §.verſum ff.
de in rē verſ.Cy.in l.ſi qs hæredē.C.đ inſti.& ſubſt.ſub.
cōd.fact.Ang.in conſ.34 incip.in ꝓpoſita, Iaſ.in d.l.ſi
quis hæredē in 4.limit.q multa allegat, & habetur per
Alex.in conſi. 43.in 3. vol.optimus eſt text. in l.ſi quis
ita legauerit ff.de cōd. & demonſt.& l.qui concubinā
§.vxori ff.de leg.3.vbi cōditio, ſi ſecū morabitur, quæ
habet tractū ſucceſsiuum; nō dicitur deficere, quāuis
qn̄q; non fuerit moratus. ¶ Secūdo fideicommiſſum
hic factū eccleſię dicitur factū in pœnam, ſi do. Nico
laus penès ſe detinuerit ganeas, ſeu meretrices, vt pri-
15 uetur hæreditate, ſed † vt pœna cōmittatur, nō ſufficit
cœpiſſe, niſi fuerit perſeueratum, qa locus eſt pœni-
tētiæ, gl.no.in.d.l.ſi pro patre §. verſum in prima ſolu
tione, & eſt bonus tex.in l.alia, vbi Ale.& alij C.de his,
16 quib.vt indign.Nam †in pœnis, vt qs euitet pœnā, de-
bet fieri lata interpretatio : quod cōfirmatur ex ijs,
quæ no.voluit Bar.quē cæteri cōmuniter ſequuntur
in l.j.in 4.col.ff.de vul.& pup.per text.in l.pater ſeueri-
nā in prin. & ibi Bar.ff.de cōditio. & demon.vbi licet
aliàs vulgaris ſubſtitutio facta in vno extēdat̄ ad aliū
caſum ſimilē.l.fi.C.de inſti.& ſubſt.ſub cōd.fact.l. gal-
lus §.& quid ſi tantū ff.de liber. & poſth. tamē quādo
vulgaris eſſet facta in pœnā primi nō ſeruantis cōdi-
tionē contrariam illi appoſitā, tunc nō extenditur ad
17 aliū caſum, vt in.d.l.pater. ¶ Tertio † quando factum,
ꝑ quod qs priuaretur re, ſeu iure aliquo, qđ alteri ter
tio acquireretur, eſſet voluntariū, tunc non ſufficit ſe
mel factū, niſi duret factū, vt voluit gl.no.in d.§.ver-
ſum in vlt. ſolutione circa finē, ſecus ſi factū eſſet ne-
ceſſariū, arg.l. in pupillo.§.1. cū ibi no. ff.de ſolut. idē
voluit Cy. in d.l ſiquis hæredem.C. de inſtit. & ſubſt.
ſub cod. fact. Sed retinere ganeas dicitur factum vo-
luntarium, ergo ad hoc, vt Nicolaus priuetur, & eccle
ſiæ acquirat̄, nō ſufficit cœptū, ſeu factū eē, niſi duret
factū, & p̄ſertim ſi factū erat ſucceſsiuū, & nō momē-
taneum : & facit id, quod voluit Bart. in l. ſicut §.ſu-
peruacuum in 2. col. ff. quibu.mod. pig.vel hypo.ſo
18 lui. per text. in l, ſeruus C. de pœnis. ¶ Quarto † fa-
cit l. reprhendēda.C.de inſtituti. & ſub condi.fac. vbi
ſi aliçui fuerit adiecta cōditio ſucceſsiua turpis, quę à

facto volūtario dependeat, & illa fuerit ab initio im-
pleta, nō tenetur ſtare implemēto, nec in illo ꝑſeue-
rare, ergo ſi non eſſet turpis, ad hoc, vt dicatur adim-
pleta, nō ſufficit illā ſemel, & ab initio adimpletā eſſe,
niſi duret adimpleta, Bar. in d. l. ſi qs hęredē, quicquid
dixerit Iaſ. ibi dicens, ꝙ argumentū illud à contrario
non procedit, quia eſſet cōtra tex. in d. l. ſi quis hære-
dē per ea, quæ habentur in l. j. §. huius rei. ff. de offic.
eius, cui mand. eſt iuriſdict. per ſcriben. quoniā nō vi-
detur verū hoc argumentū à contrario eſſe cōtra d. l.
ſi quis hæredē, cū ille tex. loquatur in conditione mo
mentanea, tex. verò in d. l. reprehendenda in cōditio
ne ſucceſsiua de non ſtando, nec permanendo cum
marito. ¶ Quinto cōſidero, ꝙ do. Nicolaus maritus
fuit hęres in ſolidū inſtitutus ſub cōditione negatiua,
19 ſi non retinuerit ganeas, † quæ conditio negatiua li-
cet ſoleat adimpleri mediante cautione mutiana, iu-
ribus ſupra primo loco allegatis, tamen quando ille,
cui fuit adiecta, fuit hæres in ſolidū, nullus adeſſe dici
tur, cui cautio p̄ſtari poſsit, & ideò habet̄ pro adim-
pleta ad effectū, vt ille ſit hæres, nec aliter curandū eſt
de cōtrauentione ex poſt facto, tex. ē not. in l. mutia-
næ in fin. ff. de cōditio. & demonſtr. ¶ Nec refragat̄,
ꝙ in caſu occurēti adſit eccleſia, in quā ſub cōtraria
cōditione fuit hæreditas trāſlata in pœnā non adim-
plentis conditionē negatiuā, cuius dicitur intereſſe,
& ideo illi cautio mutiana debuit præſtari. l. is cui. ff.
de cōditio. & demonſtratio. qa dupliciter reſpondet̄
20 primo, ꝙ nō pōt dici eccleſiæ intereſſe, cū † illa ſit pe-
nitus incapax hæreditatis, & ſucceſsionis bonorū tē-
poraliū, cle. exiui de paradiſo de verbo. ſigni. c. exijt,
qui ſeminat eo. tit. in 6. & in extrauagantibus poſitis
ſub ead. rub. de verb. ſigni. Abb. & Canoniſtę cōmuni
ter in c. in præſentia extra de probatio. ergo illi nō de
buit p̄ſtari cautio, qa eius nō interfuit, & ideò adhuc
ſumus in terminis d. l. mutianę in fi. ¶ Secundo reſpō
deo, ꝙ etiā dato, ſed non cōceſſo, ꝙ eccleſia potuiſſet
capere, & ſic recipere cautionē illam, tñ ex quo ipſa
fuerat uocata ad hæreditatē, ſi Nicolaus maritus reti-
nuerit ganeas penes ſe, & ſic ſub conditione ſucceſ-
ſiua, non pōt dici illa cōditio adimpleta, niſi duraue-
rit impleta, & Nicolaus perſeuerauerit in retinen-
do per ea, quæ ſupra dicta ſunt: Vnde cū Nicolaus de
ſtiterit à retinēdo ganeas, eccleſia nō debuit, nec po-
tuit admitti ad illā hæreditatē, quia in cōditionibus
ſucceſsiuis qd nō dicitur factū, niſi duret factū, & ma
ximè quando conditio illa in ſe continet factū volun
tarium per ea, quæ ſupra latius dicta ſunt. ¶ Vltimo
21 † quando id, quod vni fuit relictū, in aliū ſub cōditio
ne traſlatū eſt, ita demū dicitur à primo ademptum,
quando verè, & perfectè fuit adimpleta cōditio adie-
cta tranſlationi, vt eſt tex. clarus in l. quod ſi alij cū l.
ſequen. ff. de adimen. lega. ſed conditio illa, ſi retinue-
rit ganeas, appoſita tranſlationi factæ in eccleſiā non
fuit perfectè adimpleta, nec perfectè extitit, quoniā
cum fuerit conditio ſucceſsiua, non dicitur Nicolaus
retinuiſſe ganeas, niſi perſeuerauerit, vt dictum fuit,
ergo &c. ¶ Et quamuis per hæc videantur ſublata fe-
rè omnia, quæ ſupra in contrariū adducta fuerūt, ta-
men etiam aliqualiter, magiſq; ſpecificè illis reſpon-
debo; & in primis ijs, quæ voluit Ang. in d. conſi. 34.
in fin. verb. ꝙ quando conditio fuit imperſonaliter ꝓ
lata, ſufficit eam ſemel fuiſſe adimpletam, quāuis nō
duret adimpleta, ſecus ſi perſonaliter prolata fuiſſet:
22 qa reſpōdetur, † quod illud dictū Ang. procedit, quā
do cōditio refertur ad perſonā, cui teſtator voluerit
ꝓuidere, quoniā ſi ꝑſonaliter ſit relata ad certā perſo
nā, non ſufficit illā eſſe adimpletā, niſi duret: ſi verò
ſit imperſonaliter prolata, nō expreſſa ꝑſona certa,
cui voluerit prouidere, tūc debet durare adimpleta:
Sed in caſu occurrēti cōditio, ſi nō retinuerit ga[...]
quæ fuit imperſonaliter ꝓlata, cum non ſint ex[...]
certæ ganeę, nō fuit adiecta, vt ꝓuideret teſtator [...]
ganeis, ſeu meretricibus, immo potius contra[...]
go nō ſumus in caſu, in quo loquit̄ Ang. ¶ Secu[...]
motiuo reſpondeo, nā tenendo, ꝙ illa verba, cū [...]
ꝙ non retineat ganeas &c. importent conditio[...]
negatiuam, quæ ſolet per mutianam cautionē adim-
pleri, dico, quod iſta conditio haberi debuit pro p[...]
fectè adimpleta abſq; alia cautione, ex quo ipſe Nic[o-]
laus fuit ſub illa conditione in tota hæreditate [...]
tus, nullo dato cohærede, quia nullus fuit, cu[...]
reſſet ſibi caueri; & quamuis extiterit eccleſia [...]
ta per fideicōmiſſum, vel in quā fuit facta tr[...]
pœnā Nicolai retinētis ganeas, tamen ex quo [...]
erat penitus incapax hæreditatis, illi non de[...]
ri, vt dixi ſupra. Præterea cū illa cōditio cōtra[...]
ſequuta, ſi retinuerit &c. ſub qua eccleſia e[...]
fuerit cōditio habens tractū ſucceſsiuū non d[...]
cola⁹ retinuiſſe, ex quo ceſſauit retinere; Et [...]
qa illa diſpoſitio cōditionalis adiecta fuit i[...]
colai retinentis, & ideò debet fieri benigna [...]
tatio ad euitandā pœnā iuribus vulgaribus, [...]
in d. l. ſi ꝓ parte. §. verſum in vlt. ver. vt dixi ſupra. [...]
pterea cū conditio illa adiecta tranſlationi factæ in ec-
cleſiā nō perfectè extiterit, ſequitur, ꝙ hæreditas nō
potuit dici acquiſita eccleſiæ, ac etiam quia illa eſt in-
capax, vt ſupra, & ideo hęreditas debet remanere [...]
Nicolao, arg. tex. in d. l. quod ſi alij cū ſequen. Si verò
intelligamus, ꝙ illa verba cum hoc, quod nō retine-
rit &c. importent modū, per ea, quę habētur per Ba[r.]
in l. quibus diebus. §. termilius, & in d. l. cum autem
titius, de conditio. & demonſtr. & conſequenter [...]
modus ſit adimplendus mediante cautione d. l. q[ui-]
bus diebus. §. termilius, Item ꝙ duret adimpletus. [...]
Titio centū in prin. tunc reſpondeo, iſtud motiuum
retorqueri poſſe, & iſte modus, cum hoc, ꝙ retine[at]
ganeas &c. non fuit ſimpliciter appoſitus, quia [...]
cta fuit ex poſt facto illa conditio contraria, [...]
nuerit, per quam hæreditas fuit tranſlata in eccleſ[iā,]
quæ cū ſit reſolutiua inſtitutionis Nicolai [...]
in l. 2. ff. de in diem adiectio. & in d. l. cum autem [...]
tius, & per illam fiat tranſlatio in eccleſiam, debe[t at-]
tendi, & cōſiderari in caſu noſtro; & ideo cum [...]
ditio ſucceſsiua, nō ſufficit retinuiſſe, niſi duret, [...]
ctum fuit. ¶ Præterea cum fuerit adiecta in pœnā
Nicolai, debet benignè interpretari, vt non dica[tur]
adimpleta, niſi duret adimpleta, vt ſupra. ¶ Adde[o]
ſi illa alia conditio negatiua, ſiue modus præcede[ns]
fuit adimplendus mediante cautione d. §. termilius,
nō adfuit ꝑſona, cui cautio eſſet p̄ſtanda, ex quo ec-
cleſia fuit, & eſt incapax, & ideo haberi debet pro a[dim-]
pleta ad fauorē Nicolai, arg. d. l. mutianæ in fi. qu[ae]
quamuis loquatur de conditione negatiua, tñ [...]
cendū eſt de mō adiecto diſpoſitioni, quoniā [...]
23 cedūt; & ſi ſint diuerſi: unde † cōditio negatiua [...]
uitur in vim modi propter cautionē, vt dixit Bar[...]
Soz. in d. l. mutianę in 2. col. ex mēte Raph. Cu[...]
l. cū tale. §. j. ff. de condit. & demonſtra. ¶ Quan[...]
co principaliter nō aduerſantur iura alleg[...]
cet tex. in d. l. ſi qs hęredē, in d. l. cum vxori [...]
24 ſubſtitutione &c. qa † illa loquūtur in cōditione mo-
mentanea, quæ momēto impleri pōt, nos autē in cō-
ditione ſucceſsiua. ¶ Quintū motiuum etiam ex p[...]
dictis videtur ſublatū, quoniā non ſoiū debet atten[di]
illa cōditio, cū hoc ꝙ nō retineat &c. ſed ēt & ma[...]
illa cōditio affirmatiua, & ſi retinuerit, ꝑ quā ecc[...]
fuit vocata, quæ eſt ſucceſsiua, & nō dicitur per[...]
adimpleta, cum ſic nō durauerit per prædicta, qu[...]
ter non refero: & ex iam dictis ſimiliter videtur [...]
tum ter-

...ſtertium motiuũ, qa fateor, ꝙ ex quo vltra illã con ditionẽ negatiuam fuit appoſita alia cõditio contra ...a affirmatiuè poſita, videlicet, & ſi retinuerit, ad ex- ...ditionẽ Nicolai, & vt in eccleſiã transferet, non ſuf- ...fit conditionẽ ſucceſsiuam fuiſſe adimpletã, niſi pſe ...fuerit adimpleta, quia perpetuò retinuerit. Et ex ...concludendũ videtur, ꝙ eccleſia non potuit, nec ...ad hæreditatem illam admitti, ſed ipſi Nico- ...præcipua debet remanere. Laus Deo.

SVMMARIVM.

...tum vni adſcriptum ad commodum, & vtilitatem alterius ...debetur, cui teſtator legando proſpectum eſſe voluit: Quod ...claratur nu. 34.

...ſi vni factum eſſet contemplatione alterius.

...conditionale, decedente legatario nondum adimpleta ...ditione, ad hæredes non tranſmittitur.

...ad hæredes pro hæreditarijs portionibus tranſmittitur.

...factum filio ſub commemoratione patris, & patriæ po ...intuitu patris factum dicitur: ſecus ſi ſub commemora ...patris tantum num. 36.

6 ...amico, & familiare patris fuiſſet legatum.

7 ...illud, quòd ante petitionẽ, & exactionẽ legati fieri, ...debet: & qbus modis qd conditionẽ eſſe cognoſcat.

8 ...virt⁹, & in quo differat à modo, & cauſa; & nu. 42.

9 ...niſi, ſi, & quando iunctæ verbo futuri temporis condi ...important.

10 Legatum quando ex falſa cauſa illi adiecta vitietur, & nu. 43.

11 Modus importatur, quando per dictionem ad adijcitur aliquid ...explicandum.

12 ...impoſſibilis legato adiectus legatum vitiat, niſi eſſet im ...de natura, vel de iure, & num. 22. & 45.

13 ...impoſſibilis de facto legatum vitiat, & non vitiatur; ...conditione impoſſibili de natura, ſeu de iure, quæ vi- ...non vitiat, & num. 20. & 47.

14 ...conditionale non debetur, nec peti, nec exigi poteſt an- ...conditionis implementum.

15 ...in perſona alicuius proprio nomine nominata adiecta ...perſonalis, quæ per alium etiam hæredem adimpleri ...poſſit, vt per mortem illius ante conditionis implemen- ...diſpoſitio extincta, & caduca facta fuerit.

...an conditio ſit caſualis, an poteſtatiua, vel mixta ...17.

...conditionis implementũ ad hæredes trãſire poſſit. nu. 25.

18 ...habetur pro defecta, quam primum is, qui adimplere ...potuit, & non adimpleuit: quod declaratur num. 53.

19 ...reſpiciens vtilitatem non legatarij, ſed alterius per cau- ...de adimplendo adimpletur.

...ſimplex de faciendo id, ad quod quis ex conditione tene ...conſtituit aduerſariũ in mora, & facit conditionem dici de- ...ſe, vt ſibi debitum conſequi poſſit.

...illarum rerum, quæ non ſunt, nec factæ fuerunt, dicitur ...impoſſibilis potius de natura, quàm de facto, & num. 49.

21 ...legato adiectum ſi eſt à principio nullum propter ſui impoſ ...ſibilitatem, legatum non annullatur, quando teſtator voluit cõ ...aliquod ex legato ad legatarium pertinere, & nu. 46.

22 ...ſi onus, vel modus eſſet impoſſibilis de natura, vel de iure, & num. 45.

...calculare, & rationes reddere continet etiam dationem, videli ...reliqua ſoluere, ac etiam factum acceſſoriè explicabile ...per alium loco illius, qui adimplere debeat.

24 ...reddendis rationibus datio principaliter attenditur magis, ...factum, quod ita ad dationẽ ordinatur, vt ſi dationi locus ...eſſet, quia non ſupereſſent reliqua ſoluenda, factum ipſum ...conſideratione non eſſet, & num. 27.

25 ...adimplementum quando ad hæredes illorum, qui ...adimplere debebant, tranſeat, & num. 33. & 51.

26 ...fictè, impropriè, & p equipollens põt adimpleri, q̃do ...qui illam appoſuit, effectum potius, quam modum conſidera ...& nu. 31.

28 Redditio rationũ prout & dationẽ, & factum continet, ad hære- des trãſit, & in pſonis heredũ illius, cui erat dãdum, adimplet.

29 Non tamen trãſit ad ſingularem ſucceſſorem defuncti perſonam non repræſentantem.

30 Actio, & obligatio perſonalis ad hæredem, & ſucceſſorem vni uerſalẽ tranſit, non autem ad ſingularem.

32 Modi implementum ad hæredes actiuè, & paſſiuè tranſire po- teſt, & magis, quàm conditionis, & nu. 51.

35 Legatũ ſi eſſet vni adſcriptũ, & modo legato adiecto eſſet alia p ſona adſcripta, legatũ illi, & huic id, qđ ĩ modo cõtinet, debetur.

36 Patri relictum non cenſetur, quod relictum eſt filio ſub ſimplici mentione patris, niſi etiam de patria poteſtate mentio fieret.

37 Relictũ filio in dubio acqſibile filio ex futuro euẽtu, cognoſcitur ex ipſo euẽtu, cuius contẽplatione, filij ne, an patris relictũ ſit.

38 Idem eſt in relicto ſub conditione, cuius euentus expectatur.

39 Relictum filio ſub mentione patris debetur filio, vbicunq; eſſet expreſſum, ꝙ deberet ſolui filio.

40 Legati cauſa proxima, & finalis eſt mera teſtatoris liberali- tas, & meritorum præſumptio.

41 Legare poſſumus etiam ignoto, & penitus extraneo.

42 Conditionem, & non cauſam importari, ex quibus cognoſcatur, & quid conditio à cauſa differat.

43 Cauſa falſa quæ legatum vitiet, & quæ non.

44 Legatum maximum falſitas cuiuſq; cauſæ reddit inutile, & quomodo maximum iudicetur.

46 Modi, vel oneris impoſſibilitas legatum non vitiat, quando mo- dus, vel onus aliunde, quàm ex ipſo legato ſint adimplenda.

47 Conditio impoſſibilis de natura, vel de iure legatum non vitiat, ſed vitiatur, & pro non ſcripta habetur.

48 §. fin. inſtit. de legatis declaratur.

50 Conditio impoſſibilis à teſtatore poſſibilis exiſtimata vitiat le- gatum, & quando.

52 Conditio plus, quàm modus vitiat.

53 Cõditio appoſita q̃do debeat, & poſſit ſtatĩ, aut q̃docũq; adĩpleri.

54 Probatio teſtium ſuper facto, quod non releuat, non eſt facienda.

EPITOME.

LEGATVM factũ ſub modo, vel cõditione puta redditionis rationũ, calculi, & ſaldi ad vtilitatẽ alicuius, deberi, & peti poſſe p legatarios, qui obtulerũt ſe paratos cautionẽ præſtare, & modũ, ſeu conditionẽ, ꝑut in legato adijcit, adimplere, modũq; huiuſmodi rationis redditionis, & calculi, ſiue ſaldi poſſe in hr̄dib⁹, & cũ hr̄dibus illorũ, inter quos calcul⁹, ſiue reddito rõnũ fieri dẽbat, adĩpleri, plenè demõſtratur.

CASVS CONSILII XXVIII.

LVDOVICVS de Faba ſuũ vltimum cõdidit teſtm̃, in quo, Alexandro, & alijs ſuis fratribus hæredibus vniuerſalibus inſtitutis, legauit Frãciſco, & Petro fratribus, & filijs Hieronymi de Freſcobaldis quatuor millia ducatorũ per hæc verba; Itẽ idẽ teſtator iure legati reliquit Frãciſco, & Petro fratrib⁹, & filijs Hieronymi de Freſcobaldis de Florẽtia quatuor millia ducatorum auri ad bonũ cõputum iuriũ, rerum, ac rationũ, quæ, & quas dicti de Freſcobaldis, & Alexãder frater ipſi⁹ teſtatoris agere, & negotiari habuerũt, & habẽt viciſſim, & inter ſe, & ad bñficiũ, cõmodũ, & vtilitatẽ ipſi⁹ Alexãdri, & ad cõputum iuriũ, q̃ ipſe Alexãder habet agere cũ ipſis vltra, & citra mõtes, & in oĩ loco hac tñ lege, ꝙ primo, & ante, q̃ ſoluatur, aut petat, aut poſſit peti huiuſmodi legatum, dicti de Freſcobaldis, & Alexander ſint, & eſſe debeant in bona concordia, & compoſitione, ſaldo, & calculo omnium eorum iurium, & rationũ, & rerũ, quas, & quæ agere, & negotiari habuerũt, & habẽt ad inuicẽ in omni loco, & nõ aliter, nec alio modo petatur, vel debeat hoc legatũ in totũ, vel ĩ partẽ, niſi ſi, & quãdo erunt in cõcordia, ſaldo, & cõpoſitione ipſi de Freſcobaldis cum dicto Alexãdro, ſaldatis oĩbus cõputis: hæc ſunt verba formalia